

Oplegnotitie voor:	Algemeen bestuur Veiligheidsregio Flevoland
Agendapunt:	
Vergaderdatum:	Klik op de kalender
Onderwerp:	GRIP 2 Rutten Evaluatieverslag
Behandeling:	Besluitvormend
(ambtelijk) Portefeuillehouder VD:	H.M. Schippers
Portefeuillehouder AB:	Dhr. R. de Groot
Auteur:	A.Bakema, M.Winkeler Lead evaluator: G.Würst
Status:	Vertrouwelijk
Bijlagen:	1. Overzicht met evaluatiepunten

Voorstel

Het algemeen bestuur wordt verzocht:

1. De evaluatiepunten GRIP 2 De Groene Agri vast stellen en te verstrekken aan de Inspectie JenV.

Inleiding

Op dinsdag 2 januari woedde aan de Gemaalweg in Rutten een zeer grote brand. Voor deze brand is GRIP 2 afgekondigd. Het getroffen bedrijf betreft het agrarische bedrijf de Groene Agri. Het betreft een hal van zo'n 45.000 m² met zonnepanelen op het dak. De hal wordt gebruikt voor de opslag van grote hoeveelheden koel- en vriesproducten. De Groene Agri slaat deze producten op voor derden. Voor de koeling van deze producten is er een ammoniakopslag (800 kg opslag en 400 kg in systeem) aanwezig.

De eerste alarmering was om 07.48 uur. In de nacht van 2 januari naar 3 januari 2024 is er afgeschaald naar GRIP 0. Door de omvang en bijzonderheid van het incident is er veel bijstand van buiten de regio geleverd.

Dit incident is monodisciplinair door de brandweer geëvalueerd en multidisciplinair conform het multidisciplinair evaluatiebeleid.

Het multidisciplinair evaluatieteam heeft het incident geëvalueerd aan de hand van:

- First impression rapporten na afloop van de inzet
- Een evaluatieavond op 16 januari 2024
- Enquêteformulieren die ingevuld zijn door multidisciplinaire functionarissen
- De informatie die is verwerkt in het Landelijk Crisis Management systeem (LCMS)

De resultaten uit de bronnen zijn verwerkt in vier multidisciplinaire evaluatieverslagen (GMK, CoPI, ROT en NL-Alert). De bevindingen zijn in conceptvorm voorgelegd en besproken met de hoofdrolspelers die betrokken zijn geweest bij het incident.

In het evaluatieproces is frequent afgestemd met de evaluator van Brandweer Flevoland.

Het evaluatieverslag is primair vanuit de optiek leren opgesteld en secundair voor de verantwoording over het systeem. Deze opzet is gekozen om het lerend klimaat binnen de veiligheidsregio te bevorderen.

Tijdens het proces heeft de Inspectie JenV gevraagd of zij een afschrift van de evaluatie kunnen ontvangen.

Beoogd effect

Met het multidisciplinair evalueren wordt beoogd:

- Het leren van het optreden bij GRIP-incidenten en hiermee invulling geven aan het zijn van een lerende organisatie.
- Verantwoorden over het systeem van crisisbeheersing.

Argumenten

Multidisciplinair evalueren heeft betrekking op de gehele crisisorganisatie en de samenwerking met crisispartners. Bij multidisciplinair evalueren gaat het over de gezamenlijk in de keten vergroten van het vermogen om te leren en te verantwoorden.

1. De incidentbestrijding is in brede zin goed verlopen.

De brand in Rutten was een bijzonder incident qua duur – aard van de inzet- en omvang. De conclusie van de evaluatie is dat hoofdprocessen van de incidentbestrijding-als vastgelegd in het Regionaal crisisplan en de procedures- goed verlopen zijn. Hierbij is gekeken naar:

- Melding, alarmering en opschaling
- Leiding en coördinatie
- Informatiemanagement
- Crisiscommunicatie en NL Alert
- Afschaling en overdracht naar de nafase

Ook is geconstateerd dat de samenwerking tussen de disciplines en in de keten goed verlopen is. Dit komt naar voren uit de uit de verschillende bronnen die voor de evaluatie gehanteerd zijn.

2. Op basis van de evaluatie zijn er enkele leer- en verbeterpunten te benoemen:

In het overzicht met evaluatiepunten zijn per onderdeel leerpunten opgenomen die uit de evaluatie naar voren zijn gekomen. De leerpunten zijn:

- Bezetting staven: Er is geconstateerd dat diverse collega's meerdere rollen kunnen vervullen tijdens een incident. Hierdoor bestaat het risico dat crisisfunctionarissen bij een langdurige inzet niet tijdig kunnen worden vervangen.
- Eenduidige beeldvorming tijdens het incident: Gedurende het incident is er met regelmaat (minimaal tussen elk CoPI- en ROT overleg in) contact geweest tussen de informatiemanagers van beide teams. Deze communicatielijnen hebben bijgedragen aan het creëren van een gemeenschappelijk beeld binnen beide teams. 'Oude' gegevens werden niet altijd verwijderd of geverifieerd in LCMS. Er is korte tijd ruis ervaren in de beeldvorming tussen het CoPI en het ROT op gebied van soorten en hoeveelheden producten enerzijds en de risico inschatting op het scenario Ammoniak anderzijds. Hierop is door de Operationeel Leider actie ondernomen.
- De uitvoerige bespreking van de communicatiedilemma's in het ROT heeft geleid tot vertraging in het besluitvormingsproces over de communicatie. Hierdoor is het team uiteindelijk ingehaald door de werkelijkheid. In dit geval heeft dit geen nadelige gevolgen gehad.
- Tijdens het incident is NL-alert ingezet. Er zijn meerdere berichten verstuurd. De mandatering en werkwijze (en specifiek daarin de validatie) van het versturen van een NL-alert bericht lijkt niet bij alle partners even helder te zijn. Dit kan ook nog eens verschillend zijn bij standaardberichten en bij aangepaste berichten.
- De gemeente is wettelijk verantwoordelijk voor zowel de organisatie als de communicatie in de nafase. De inzet van hulpverleners na de afschaling heeft bijgedragen aan de ondersteuning van het bedrijf bij het opstarten van cruciale bedrijfsprocessen in de nafase. Verdere schade en ontwrichting van het bedrijf is hiermee zoveel als mogelijk beperkt gebleven. Het in stand houden van een kernbezetting CoPI zonder gemeentelijke vertegenwoordiging heeft wel tot verwarring geleid wat betreft het vraagstuk leiding en coördinatie in de nafase.

Kanttekeningen/ Risico's

Actiepunten koppelen aan actiehouders

Het is belangrijk dat de actiepunten worden uitgezet bij de actiehouders. Het is hierbij raadzaam een implementatieperiode af te spreken (deadline voor het uitvoeren van het betreffende actiepunt). Wanneer actiepunten niet of te langzaam worden opgepakt, ontstaat een lange lijst met actiepunten. Een volgende evaluatie leidt namelijk tot nieuwe actiepunten en die worden aan het overzicht toegevoegd.

Om te voorkomen dat er een lange lijst met actiepunten ontstaat, moet de termijn voor het uitvoeren van de actiepunten niet te lang zijn. De termijn kan per actiepunt verschillen, afhankelijk van de inhoud van het actiepunt. Tevens zorgt het op korte termijn oppakken van actiepunten ervoor dat de organisatie een lerende organisatie wordt.

Consequenties (Financieel, Personeel, Juridisch, Informatievoorziening)

Volgens het multidisciplinair evaluatiebeleid:

- Is het hoofd Veiligheidsbureau verantwoordelijk voor de vaststelling, de implementatie van de multidisciplinaire leer- en verbeterpunten.
- Zijn de taakverantwoordelijken en procesmanagers verantwoordelijk voor de implementatie van de actiepunten.

Vanuit deze evaluatie zijn- worden de actiepunten op de onderdelen crisiscommunicatie en NL Alert belegd bij de directeur bevolkingszorg. Het onderdeel 'overdracht naar nafase' wordt nog met de betreffende partners nader bekeken.

Er wordt samen met de brandweer een infographic gemaakt van de leerpunten. De actiepunten worden binnen de bestaande begrotingsmogelijkheden opgepakt.

Vervolg (Proces en Uitvoering)

Na vaststelling worden de evaluatiepunten aan de Inspectie JenV verstrekt.

- Na vaststelling wordt het rapport gedeeld met de betrokken crisisfunctionarissen.
- De leerpunten worden omgezet naar actiepunten met actiehouders.

Door het uitzetten van de actiepunten bij de betreffende actiehouders en de voortgang van de uitvoering van de actiepunten te monitoren wordt de evaluatie gebruikt om als organisatie te kunnen verbeteren. Hiermee geven we uitvoering aan het zijn van een lerende organisatie en wordt de PDCA-cyclus gesloten.

Het evaluatieteam geeft het advies om de aandachtspunten bij de onderwerpen NL-Alert en het proces van herstel-en nafase op te pakken.

Communicatie (Intern, Extern)

In de nieuwsbrief voor crisisfunctionarissen en op intranet wordt een artikel opgenomen over de afronding van de evaluatie met een link naar het evaluatieverslag.

Nieuwsbericht voor extern gebruik

GRIP-2 Rutten: zeer grote brand agrarisch bedrijf

In de ochtend van 2 januari zijn de hulpdiensten gealarmeerd voor een zeer grote brand in een agrarisch bedrijf aan de Gemaalweg in Rutten. Vanwege de multidisciplinaire inzet en de impact op de omgeving is door de hulpdiensten opgeschaald naar GRIP-2. De brand woedde in een hal van zo'n 45.000 m² die gebruikt wordt voor de opslag van grote hoeveelheden koel- en vriesproducten. Een groot deel van het dak van het complex is voorzien van zonnepanelen en voor de koeling van producten is er een ammoniakopslag aanwezig.

Innovatieve middelen

Vanwege de omvang en complexiteit van het incident is er veel bijstand geleverd van buiten de regio. Ook zijn er innovatieve middelen ingezet om de brand te bestrijden. Zo is er

bijstand geleverd met drones, blusrobots en de crashtender van Lelystad Airport. In totaal waren er zeven veiligheidsregio's betrokken. Omwonenden ontvingen in de loop van de ochtend een NL-Alert naar aanleiding van de brand. Daarin werd opgeroepen om ramen en deuren te sluiten en eventuele mechanische ventilatiesystemen uit te zetten. In de nacht van 2 op 3 januari is afgeschaald naar GRIP-0, hierna is het incident overgedragen aan de gemeente Noordoostpolder. Dankzij snelle opschaling, de grootschalige inzet en adequaat optreden is voorkomen dat de zonnepanelen en de ammoniakopslag bij de brand betrokken raakten. Ook kon hierdoor een groot deel van het complex behouden blijven.

Evaluatie

Het incident is zowel door de afzonderlijke hulpdiensten als multidisciplinair operationeel geëvalueerd. Het doel van evalueren is om te leren van incidenten. Bij de evaluatie wordt gekeken naar wat er goed ging, maar ook naar wat er beter had gekund. De uitkomsten worden gebruikt om bijvoorbeeld planvorming aan te scherpen. De brand in Rutten was bijzonder qua duur, aard van de inzet en omvang van het incident. De conclusie van de evaluatie is dat hoofdprocessen van de incidentbestrijding, zoals deze zijn vastgelegd in het regionaal crisisplan en in de procedures, goed verlopen zijn.